

Utlåtande

Kollektivavtalsteckning och tydliga avtal – motionerna A126–A133

Motionerna A126–A128 tar upp förbundets arbete med att teckna lokalavtal. Förbundsstyrelsen tillsatte hösten 2013 en arbetsgrupp med uppgiften att utreda och föreslå rutiner för tecknande av lokalavtal och utlandsavtal, efter förslag från avdelningarna i Mälardalen som också är representerade i arbetsgruppen. I uppdraget ingår även att se över rutinerna på förbundskontoret. Arbetsgruppens förslag ska presenteras under 2014.

Enligt IF Metalls stadgar ska vi kräva kollektivavtal på arbetsplatser där vi har medlemmar. Frågan om formerna för och vilka kollektivavtal vi ska använda oss av vid lokalavtalsteckning behandlades av en särskild arbetsgrupp med anledning av ett kongressbeslut 2008. Arbetsgruppen behandlade även hur vi ska arbeta med att teckna lokala avtal vid bemanningsföretag. I arbetsgruppen deltog representanter från avdelningarna och man enades kring ett förslag om en framtida lösning av de olika lokalavtalsmallar som vi använder i dag. Förslaget fastställdes av förbundsstyrelsen 2009. Förbundsstyrelsen anser inte att den modell och de rutiner som har utarbetats i nuläget behöver ändras.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A127 anses beaktad samt att motionerna A126 och A128 avslås.

I motionerna A129 och A132 behandlas struktur, språk och innehåll i våra kollektivavtal, vilket är frågor som ska behandlas i samband med avtalsrörelsen.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A129 och A132 överlämnas till avtalsrådet.

Avtalskommentarer

I motionerna A130 och A133 föreslås att inga gemensamma avtalskommentarer ska utarbetas samt att förbundet ska utarbeta egna kommentarer.

I motion A131 föreslås att ta fram en kommentarsbok för motorbranschen och att denna ska uppdateras vid förändringar i avtalet.

Det finns gemensamma kommentarer inte enbart på Teknikavtalet IF Metall utan även på Stål- och metalls område. Kommentarererna har sin utgångspunkt i frågor där de centrala parterna har en gemensam uppfattning om avtalets innebörd, utifrån den rätts- och förhandlingspraxis som har utarbetats över tid. Denna praxis ändras inte om vi eller våra motparter kommenterar avtalen var för sig.

Dagordningens punkt 17 – Vår arbetsplats

FS förslag till beslut

Förbundsstyrelsen ser ett behov av att generellt säkra kunskapen och kompetensen såväl lokalt som centralt när det gäller avtalstolkningar i våra olika avtal. Därför kommer ett arbete att påbörjas för att säkerställa detta. Förbundsstyrelsen vill däremot inte binda sig för formen av en tryckt kommentarsbok.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A131 anses beaktad samt att motionerna A130 och A133 avslås.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta

att anse motionerna A127 och A131 beaktade

att överlämna motionerna A129 och A132 till avtalsrådet

att avslå motionerna A126, A128, A130 och A133.

Kollektivavtalsteckning och tydliga avtal – motionerna A126–A133

Motion A126

Avdelning 12 Uppland, 15 Stockholms län, 22 Sörmland

Lokalavtalsteckning Bemanningsavtalet

När avtalstecknarna får en avtalsrörelse på ett bemanningsföretag där vi har medlem/medlemmar ställer vi krav på att arbetsgivaren ska följa branschens överenskommelse och teckna kollektivavtal. Vi försöker givetvis få arbetsgivaren att organisera sig i arbetsgivareföreningen Almega Tjänsteföretagen, för att få ett avtal som gäller på alla arbetsplatser våra medlemmar blir utthyrd till.

Problemet uppstår när arbetsgivaren inte vill ha avtal eller inte vill gå med i Almega. Lagen ger oss inte möjlighet till stridsåtgärder om arbetsgivaren vägrar organisera sig i Almega. Vi kan bara ta till stridsåtgärder om arbetsgivaren inte vill teckna hängavtal med IF Metall. Svagheten med Bemanningsavtalet är att vi som förbund inte har teckningsrätt för ett fullvärdigt hängavtal inom hela LO utan endast inom IF Metalls avtalsområde. Det är ett problem vi inte löser själva. Vi måste ligga på LO för att få en förändring. Ett annat problem är när bemanningsföretaget tar egna underleverantörsuppdrag och låter våra medlemmar utföra arbetsuppgifterna. Bemanningsavtalet reglerar inte villkoren för våra medlemmar när bemanningsföretaget bedriver egen entreprenad.

Vi kan endast teckna lokalavtal med bemanningsföretag per uppdragsföretag. Det innebär att vi måste teckna nytt avtal med

Dagordningens punkt 17 – Vår arbetsplats

FS förslag till beslut

bemanningsföretaget för varje kundföretag våra medlemmar är uthyrda till.

Vi måste tänka på våra medlemmars bästa och försöka skapa system som gör att medlemmarna får största möjliga trygghet. Vi som förbund kan inte ensidigt förändra LO:s regler om lokalavtalsteckning på Bemanningsavtalet, men vi kan se till att våra lokalavtal alltid gäller inom IF Metalls område.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att IF Metalls bemanningsavtalsmall snarast ändras så att avtalet är giltigt på samtliga arbetsplatser inom IF Metalls avtalsområden

Avslag

att förändra LO:s uppgörelse om lokalavtal inom bemanning så att de hängavtal som tecknas gäller för alla avtalsområden inom LO, dvs. att hängavtalens täckning motsvarar ett riksavtal.

Avslag

Motion A127

Avdelning 12 Uppland, 15 Stockholms län, 22 Sörmland

Förändrade rutiner vid kollektivavtalsteckning

IF Metalls Mälardalsavdelningar har ett nära samarbete i avtalsteckningsfrågor för att kunna hjälpa varandra att bli så effektiva som möjligt med kollektivavtalsteckningen. En av förbundets viktigaste frågor är att vi ska teckna kollektivavtal på samtliga arbetsplatser inom IF Metalls avtalsområde och framför allt på de arbetsplatser där vi har medlemmar.

Vi i Mälardalsavdelningarna känner att vi gemensamt måste bli bättre som förbund inom detta område. Mälardalsavdelningarna tecknar cirka 100 avtal om året i våra avdelningar och vi får lägga ned mycket arbete på detta. Vi ser en risk att antalet företag som inte vill teckna avtal med oss ökar om det finns ett val i frågan, dvs. att vi inte varslar företag som säger nej till att följa branschens överenskommelser. Varselstatistiken för IF Metall talar sitt tydliga språk hur förbundet hanterar frågan. Vi väljer nästan alltid andra lösningar än att varsla. Att inte göra någonting i ärendet är också en handling då det oftast slutar med att medlemmen avslutar sitt medlemskap på grund av bristande medlemsnytta. Vi ser att nyckeln till framgång är ökat samarbete mellan avdelningarna och förbundet samt att ärendena drivs i högsta möjliga tempo.

I dag saknas handledning och rutiner för hur detta arbete ska gå till från att vi startar upp ett avtalsteckningsärende tills att förbundet varslar om konflikt. Vi behöver få tydliga riktlinjer hur ett ärende ska hanteras såväl lokalt som centralt, där vi även har egna uppsatta tidskrav för ärendets gång. Om det finns undan-

Dagordningens punkt 17 – Vår arbetsplats

FS förslag till beslut

tag som gör det möjligt att kringgå stadgarnas regler om att alla arbetsplatser inom vårt avtalsområde ska ha kollektivavtal vill vi bli informerade om det så vi inte lägger tiden på fel ärenden.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ha tidskrav vid kollektivavtalsteckningsärenden, dvs. påkalla förhandling eller besluta om annan åtgärd inom en månad från att förbundskontoret får ärendet från avdelningen

Beaktad

att kräva kollektivavtal på alla arbetsplatser inom våra avtalsområden där vi har medlemmar.

Beaktad

Motion A128

Avdelning 15 Stockholms län

Hängavtal på alla riksavtal

I dag har vi två modeller när vi ska teckna hängavtal inom IF Metall beroende på om det är ett kollektivavtal som har sitt ursprung i före detta Industrifacket eller före detta Metall. Detta begränsar förbundets möjligheter att nå bästa framgång i avtals-teckningsarbetet.

Att ha hängavtal på riksavtalen är till stor fördel argumentationsmässigt vid kollektivavtalsteckning. Vi kan, som avtalstecknare, hänvisa till branschens framförhandlande regelverk och att det är samma regler oavsett om arbetsgivaren organiserar sig i arbetsgivarföreningen eller om vi tecknar hängavtal. Vi ser även en fördel i att vi inte behöver förhandla om regelverket om arbetsgivaren organiserar sig i ett arbetsgivarförbund.

Vi vill att IF Metall öppnar upp för hängavtal på samtliga avtalsområden där ett arbetsgivarmedlemskap automatiskt blir kopplat till något av våra kollektivavtal (inte avtal som måste kopplas på, till exempel Handel & Metallavtalet, SINF-avtalet).

Förändringen innebär inte att vi ska ta bort IMG-avtalet utan endast öppna upp för hängavtal på samtliga riksavtal med automatisk påkoppling vid medlemskap i arbetsgivarförening.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att öppna upp för att teckna hängavtal på samtliga avtalsområden där ett arbetsgivarmedlemskap automatiskt blir kopplat till något av våra kollektivavtal.

Avslag

Dagordningens punkt 17 – Vår arbetsplats

FS förslag till beslut

Motion A129

Avdelning 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Språkförtydligande

Vi önskar förtydliganden i språk och syfte i formuleringar i Kemiavtalet. Avtalet innehåller vaga uttryck och många ”bör” i texterna som gäller arbetsgivarens ansvar/åtaganden. Återta initiativet i vårt avtal!

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att reducera förekomsten av ”bör” i formuleringar i Kemiavtalet som rör arbetsgivarens ansvarsdelar.

Till avtalsrådet

Motion A130

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Gemensamma avtalskommentarer

Sedan de gemensamma avtalskommentarerna såg dagens ljus har arbetsgivaren (köparen) fått mer makt och inflytande på svensk arbetsmarknad. En reaktionärt skriven gemensam avtalskommentar gynnar inte arbetarrörelsen oavsett hur samverkansvänlig stämning som rått mellan Teknikföretagen och IF Metall centralt. Lokalt är detta en katastrof.

Förvisso finns argumentet att det allmänna rättsläget inte ger oss det utrymme som vi skulle vilja ha i avtalen, alltså att AD fattar faktiska beslut som ger oss sämre förutsättningar än vad vi skulle vilja ha. Detta argument håller möjligtvis i en central förhandling men den lokala kampen blir svårare om parterna redan är överens om tolkningen av avtalet.

Det är genom avtalstolkningar som möjligheterna finns att flytta fram våra positioner. Det allmänna rättsläget är inte konstant utan något som förändras i takt med att samhället förändras och något vi som arbetarrörelse alltid har kämpat för att förändra till vår fördel.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ingen överenskommelse om gemensamma avtalskommentarer för Teknikavtalet tecknas vid nästa avtalsrörelse

Avslag

att avtalskommentarer hädanefter skrivs i egen regi.

Avslag

Dagordningens punkt 17 – Vår arbetsplats

FS förslag till beslut

Motion A131

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland, 15 Stockholms län, 16 Mälardalen, 18 Örebro län, 19 Östra Värmland, 27 Östra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 36 Göteborg, 41 Kalmar, 47 Östra Skåne, 48 MittSkåne, 51 Sydvästra Skåne

Ny kommentarsbok Motorbranschavtalet

Inom motorbranschen har det på senare år uppstått ett problem i och med att allt fler ombudsmän med bakgrund inom Motorbranschavtalet uppnått pension. Få nya kommer till och de som ska förhandla på vårt avtalsområde kommer från andra branscher. Vi har erfarenhet att tolkningar av vårt avtal ofta blir de tolkningar som finns i Teknikavtalet och inte i våra egna skrivningar.

Tidigare fanns en kommentarsbok där man kunde läsa hur man skulle tolka skrivningar i avtalet, på samma sätt som det tidigare fanns en kommentarsbok för Teknikavtalet. Denna bok för motorbranschen har blivit inaktuell då avtalet är helt omgjort och kritik framkommit mot att de tolkningar som finns i den inte skulle hålla juridiskt.

Vi behöver en kommentarsbok framtagen av förbundet och där IF Metalls tolkningar av gällande lagstiftning kring Motorbranschavtalet förklaras på ett sätt som kan göra det lättare för våra små arbetsplatser där endera ensamavdelningsombud, små klubbar eller ombudsmän kan få stöd och hjälp i arbetet med att förbättra villkoren för våra medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ta fram en kommentarsbok för Motorbranschavtalet där man förklarar hur förbundet tolkar de olika paragraferna utifrån gällande rättspraxis och hänvisar till aktuella AD-domar och lagar

Beaktad

att kommentarsboken uppdateras när förändringar sker i avtalet.

Beaktad

Motion A132

Avdelning 30 Bohuslän-Dal

Modernare språk i våra avtal

I våra kollektivavtal har vi ett språk som inte känns speciellt modernt. Det är givetvis lätt att kopiera texten år efter år, men detta borde ses över. Det finns en mängd olika ställen, men bland annat på sidan 14 i Kemiska avtalet finns ordet eljest. Våra unga medlemmar har inte en aning om vad det betyder.

Dagordningens punkt 17 – Vår arbetsplats

FS förslag till beslut

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att snarast utse en grupp inom förbundet som ser över texterna i våra kollektivavtal och verka för förändringar i de delar som känns helt otidsenliga.

Till avtalsrådet

Motion A133

Avdelning 44 Halland

Avskaffande av gemensamma avtalskommentarsböcker

Inom bland annat Teknikavtalet har parterna, Teknikföretagen och IF Metall, gemensamt tagit fram kommentarsböcker. Det innebär att förhandlingsutrymmet samt hur tolkningar ska göras har tagits ifrån de lokala parterna. Traditionellt är det viktigt att man möjliggör bästa möjliga villkor utifrån avtalet och de tolkningar man kan göra och förhandla utifrån detta.

Ett fenomen som har uppkommit är att arbetsgivare som inte tillhör ett visst avtalsområde ändå använder Teknikavtalets kommentarsbok. Detta har skett bland annat på Tekoavtalet med motiveringen att det är samma förbundsparter.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att gemensamma kommentarstolkningar inte ska ske.

Avslag